

Včelísek 4/2019

Úvod

Vítáme Vás při čtení posledního čísla mini časopísku Včelísek v roce 2019.

Časopisík je určen zejména členům včelařských kroužků k procvičení různých znalostí z oboru včelaření.

V případě Vašeho zájmu budeme v přípravě časopísku pokračovat i v příštím kalendářním roce.

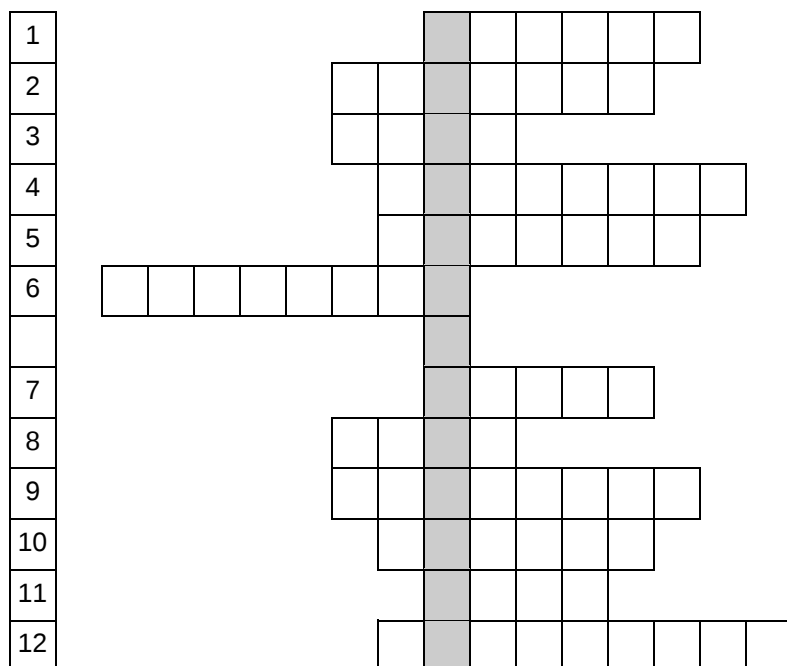
Vaše připomínky a náměty uvítám na své emailové adrese.

Obsah čísla

Úvod	1
Doplňovačka	2
Kuchtíme s medem	3
Morfologie včely	4
Okénko do anatomie včely	4
Kvízové otázky	5
Čtyřsměrka - nemoci a škůdci včel	6
Vybraná řešení úloh	7
Doplňovačka	7
Kuchtíme s medem	7
Kvízové otázky	8

Doplňovačka

Zkuste přání, které vyjde v tajence nakreslit tak, aby se dotýkalo včelaření a včel.

1. Latinské jméno roztoče, který se živí hemolymfou včel.
2. Tentokrát české jméno stejného roztoče.
3. Co vytéká z tzv. zrcádek, které jsou umístěny na spodní části zadečku včely?
4. Sladká šťáva, kterou produkují například mšice.
5. Tekutina, kterou včely vyhledávají. Uveďte obecný název.
6. Název včelstva, které rojením ztratilo část včel a většinou starou matku.
7. Vyřezané části a úlomky včelího díla.
8. Starý typ úlu, který byl vyroben například vydlabáním části kmene.
9. Název plástu, který ještě nebyl zakladen vajíčky.
10. Spodní část nástavkového úlu.
11. Obecný název pro glukózu, fruktózu a sacharózu.
12. Vosková deska s šestiúhelníkovým reliéfem. Vkládá se do rámků, nebo se z ní dělají svíčky.

Kuchíme s medem

Před Vánoci bývá v mnoha rodinách tradicí péct vánoční cukroví. Mezi nejoblíbenější patří různé perníčky. Některé se musí připravovat dlouho před svátky, aby změkly. Jiné jsou ihned po upečení krásně měkké. My si zde ukážeme oblíbený recept naší rodiny na medové perníčky, které se dají jíst ihned po upečení.

Budeme potřebovat:

x gramů hladké mouky

y gramů moučkového cukru

z gramů tekutého medu

b gramů rozpuštěného másla

4 celá vejce

1,5 lžičky jedlé sody

1,5 lžičky koření (hřebíček, fenykl, anýz, nové koření, badyán, kardamon, muškát, pepř, zázvor)

1 lžička mleté skořice

Suroviny smícháme a vypracujeme těsto, které necháme v chladničce jeden den odležet.

Druhý den vyválíme na pomoučněném válu testo a vykrajujeme různé tvary. Ty poté dáme na plech a ještě před pečením potřeme žloutkem.

Perníčky pečeme při teplotě 200 stupňů.

Jak jste jistě poznali, v receptu máme 4 neznámé hodnoty.

Ty zjistíme vyřešením následujících matematických úloh.

1. $\square = 10^2 \cdot \sqrt{36}$
2. Čtvrtina kilogramu uvedená v gramech je hodnota písmene y.
3. Jeden metr vyjádřený hodnotou v kilogramech je roven písmenu z.
4. Vyřešením rovnice získáte hodnotu písmene b:

$$3\square - 10 = 140$$

Při výrobě perníčků během schůzky včelařského kroužku se můžete pokoušet o vykrajování tvaru včely nebo různých úlů.

Morfologie včely

Popište části včely, které vidíte na fotografii.

Můžete si i zasoutěžit v kroužku. Kdo popíše více částí?

Okénko do anatomie včely

Na fotografii vidíte včelu na květu hořčice, která saje nektar.

Zkuste seřadit části trávicího ústrojí včely tak, jak jdou po řadě ve včelím těle.

1. jícen
2. výkalový váček
3. hltan
4. tenké střevo
5. česlo
6. žaludek
7. sosák

Kvízové otázky

V dnešních kvízových otázkách se zaměříme na úly ze všech stran.

1. Jak se nazývá spodní část nástavkového úlu?
 - a. podmol
 - b. podmet
 - c. přemet
2. Co byla a je brť?
 - a. Slaměný úl.
 - b. Dutina ve stromě, kterou obývaly včely.
 - c. Úl vzniklý vydlabáním díry v kmenu stromu.
3. Jak se nazývá hlavních vchod do úlu?
 - a. česno
 - b. česlo
 - c. čepro
4. Který z úlů nemá víc, než jedno patro?
 - a. typ budečák
 - b. typ langstroth
 - c. typ ležan
5. Jak se nazývá slaměný úl?
 - a. koštice
 - b. košíček
 - c. košnice
6. Jak se nazývá úl na fotografii?
 - a. kláda
 - b. klát
 - c. klatnice
7. Co můžeme vkládat mezi plodiště a medník nástavkového úlu?
 - a. mateří mřížku
 - b. mateří desku
 - c. trubčí síto

Čtyřsměrka - nemoci a škůdci včel

V následující čtyřsměrce hledejte nemoci a škůdce včel.

Š	Y	M	E	Í	N	Ě	T	A	N	E	P	Á	V	Z
D	A	T	E	L	W	R	I	K	D	B	E	A	U	Z
M	Z	J	D	B	A	Z	Ó	D	I	M	U	T	A	E
B	F	E	K	U	V	Č	Á	Š	F	N	D	R	Z	R
N	O	S	E	M	A	T	Ó	Z	A	S	J	G	Á	E
I	M	S	E	B	S	U	R	I	V	R	I	M	O	J
V	Č	E	L	A	Ř	A	B	O	L	I	N	H	R	S
Q	W	Y	W	R	N	G	K	O	A	F	V	O	R	E
K	E	F	G	O	E	Č	E	J	Í	V	A	Z	A	K
F	N	O	A	M	M	E	D	V	Ě	D	E	C	V	H

Každou chorobu nebo škůdce ze čtyřsměrky запиšte do správného řádku tabulky.

houba	
prvok	
bakterie	
roztoč	
brouk	
motýlek	
savec	
pták	
	deformovaných křídel; akutní paralýzy včel; černání matečnicků

Vybraná řešení úloh

Doplňovačka

1				V	A	R	R	O	A	
2			K	L	E	Š	T	Í	K	
3			V	O	S	K				
4				M	E	D	O	V	I	C
5				S	L	A	D	I	N	A
6	V	Y	R	O	J	E	N	É		
7					V	O	Š	T	Í	
8			K	L	Á	T				
9			P	A	N	E	N	S	K	Ý
10				P	O	D	M	E	T	
11					C	U	K	R		
12				M	E	Z	I	S	T	Ě
									N	A

1. Latinské jméno roztoče, který se živí hemolymfou včel.
2. Tentokrát české jméno stejného roztoče.
3. Co vytéká z tzv. zrcadélek, které jsou umístěny na spodní části zadečku včely?
4. Sladká šťáva, kterou produkují například mšice.
5. Tekutina, kterou včely vyhledávají. Uveďte obecný název.
6. Název včelstva, které rojením ztratilo část včel a většinou starou matku.
7. Vyřezané části a úlomky včelího díla.
8. Starý typ úlu, který byl vyroben například vydlabáním části kmene.
9. Název plástu, který ještě nebyl zakladen vajíčky.
10. Spodní část nástavkového úlu.
11. Obecný název pro glukózu, fruktózu a sacharózu.
12. Vosková deska s šestiúhelníkovým reliéfem. Vkládá se do rámků, nebo se z ní dělají svíčky.

Kuchíme s medem

Pro pečení perníčků potřebujeme 600 gramů hladké mouky, 250 gramů moučkového cukru, 100 gramů tekutého medu a 50 gramů rozpuštěného másla.

Kvízové otázky

1. Jak se nazývá spodní část nástavkového úlu?
 - a. podmol
 - b. podmet**
 - c. přemet
2. Co byla a je brť?
 - a. Slaměný úl.
 - b. Dutina ve stromě, kterou obývaly včely.**
 - c. Úl vzniklý vydlabáním díry v kmenu stromu.
3. Jak se nazývá hlavních vchod do úlu?
 - a. česno**
 - b. česlo
 - c. čepro
4. Který z úlů nemá víc, než jedno patro?
 - a. typ budečák
 - b. typ langstroth
 - c. typ ležan**
5. Jak se nazývá slaměný úl?
 - a. koštice
 - b. košíček
 - c. košnice**
6. Jak se nazývá úl na fotografii?
 - a. kláda
 - b. klát**
 - c. klatnice
7. Co můžeme vkládat mezi plodiště a medník nástavkového úlu?
 - a. mateří mřížku**
 - b. mateří desku
 - c. trubčí síto

